

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 47 став 1 точка 6 од Законот за Народната банка на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/10, 123/12, 43/14, 153/15, 6/16 и 83/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 110/21, 74/24 и 16/25) и член 27 став 5 од Законот за решавање банки („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 209/23), Советот на Народната банка на Република Северна Македонија донесе

О Д Л У К А **за спроведување продажба на дејноста без јавна објава** **(„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 71/25)**

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Со оваа одлука подетално се пропишуваат случаите во кои Народната банка на Република Северна Македонија (во натамошниот текст: Народната банка) спроведува продажба на дејноста без јавна објава врз основа на оцената дека со јавната објава би се оневозможило остварувањето на некоја од целите на решавањето на банката.

2. На термините коишто се користат во оваа одлука соодветно се применува значењето утврдено со Законот за решавање банки (во натамошниот текст: Законот), Законот за банките и со подзаконските акти донесени врз основа на овие закони.

II. ОКОЛНОСТИ КОИШТО ПРЕТСТАВУВААТ СЕРИОЗНА ЗАКАНА ЗА ФИНАНСИСКАТА СТАБИЛНОСТ

3. При одлучувањето за продажба на дејноста без јавна објава во согласност со членот 27 став (4) точка 1) од Законот, Народната банка го оценува влијанието на продажбата со јавна објава врз останатите финансиски институции и врз финансискиот пазар, како и врз инфраструктурата на финансиските пазари и нефинансиските лица (во понатамошниот текст: пазарни учесници).

Оцената од ставот 1 од оваа точка опфаќа оценка на веројатноста за исполнување на околностите од точката 4 од оваа одлука и на влијанието на тие околности врз останатите пазарни учесници, што би можело да доведе до нарушување на финансиската стабилност.

4. Народната банка ги има предвид особено следниве околности поради кои со јавната објава на продажбата би се предизвикале несигурност и губење на довербата на пазарот:

- ризикот од појава на финансиска криза, имајќи ги предвид бројот, големината или значајноста на банките коишто се изложени на ризикот од исполнување на условите за рана интервенција или за отворање стечајна постапка утврдени со Законот за банките или на условите за решавање банка утврдени во Законот или на потребата за користење вонредна јавна

финансиска помош или за користење ликвидносна поддршка во исклучителни околности;

- ризикот од прекин на критичните функции или значително зголемување на цените за обезбедување на нивното извршување предизвикано од промените во пазарните услови, нивната достапност, очекувањата на договорните страни и на останатите пазарни учесници;
- повлекувањето на краткорочните извори на финансирање;
- намалувањето на цените на акциите на пазарните учесници или на цените на средствата што ги поседуваат тие, особено од аспект на влијанието врз капиталната позиција на пазарните учесници;
- намалувањето на краткорочното или среднорочното финансирање на пазарните учесници;
- нарушувањето на функционирањето на меѓубанкарскиот пазар на пари, утврдено преку зголемување на дополнителното покритее или намалувањето на достапноста на обезбедувањето коешто може да се користи на овој пазар;
- намалувањето на кредитниот рејтинг на банките или на останатите пазарни учесници.

III. ЕЛЕМЕНТИ КОИШТО БИ МОЖЕЛЕ ДА ЈА ОНЕВОЗМОЖАТ ЕФИКАСНОСТА НА ПРОДАЖБАТА НА ДЕЈНОСТА

5. При одлучувањето за продажба на дејноста без јавна објава во согласност со членот 27 став (4) точка 2) од Законот, Народната банка оценува дали со примената на начелата од членот 27 став (2) од Законот би можела да се оневозможи ефикасноста на продажбата и остварувањето на целта на решавањето од членот 17 став 1 точка 2 од Законот. За овие потреби, Народната банка ги има предвид најмалку следниве елементи:

5.1. Во однос на примената на начелото за транспарентно и реално прикажување на средствата, правата, обврските, акциите или другите сопственички инструменти од членот 27 став (2) точка 1) од Законот, Народната банка оценува дали со објавата на продажбата на широк круг потенцијални купувачи и со објавувањето на состојбата и процената или утврдувањето на критичните функции на банката којашто се решава може да се предизвика дополнителна несигурност и губење на довербата на пазарот, односно значително негативно влијание врз стабилноста на финансискиот систем. Подготовките за објавата на продажбата на дејноста не треба да го зголемат ризикот од исполнување на условите за решавање на банката.

5.2. Во однос на примената на начелото за обезбедување рамноправна положба на потенцијалните купувачи, без нечие фаворизирање или дискриминирање од членот 27 став (2) точка 2) од Законот, се оценува дали преку одредени потенцијални купувачи полесно може да се спроведе купопродажбата заради нивната финансиска или пазарна позиција или нивната правна структура или деловен модел или можат да влијаат позитивно врз времето потребно за решавање на банката и очекувањата за натамошно вршење на критичните функции, имајќи ги предвид одредбите од потточката 5.4 од оваа точка. Притоа, Народната банка ги има предвид потребите и очекувањата на договорните страни, депонентите, како и на поширокиот пазар.

5.3. Во однос на примената на начелото за избегнување ситуации на судир на интересите од членот 27 став (2) точка 3) од Законот, треба да се има предвид дека во случај на ограничен број даватели на услуги, надворешни лица и потенцијални купувачи на пазарот, може да е ограничена можноста за избегнување на постоењето судир на интересите при продажбата на дејноста.

5.4. Во однос на примената на начелото за итност на постапката за решавање на банката од членот 27 став (2) точка 4) од Законот, треба да се имаат предвид потребата за непрекинатост на критичните функции на банката што се решава, обезбедувањето доверба кај депонентите и јавноста, функционирањето на инфраструктурата на финансиските пазари и времето на тргување на пазарите на кои е присутна банката што се решава, односно на кои се извршуваат нејзините критични функции.

5.5. Во однос на примената на начелото за обезбедување колку што е можно повисока цена на акциите или другите сопственички инструменти, средствата, правата или обврските коишто се продаваат од членот 27 став (2) точка 5) од Законот, Народната банка има предвид дека потребата за итно спроведување на постапката за решавање на банката имајќи ги предвид одредбите од потточката 5.4 од оваа точка, може да биде загрозувана во услови на долги преговори за продажната цена и долго траење на објавата на продажбата.

IV. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

6. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“, а ќе почне да се применува од 13 октомври 2025 година.

**О бр. 02-10864/11
27 март 2025 година
Скопје**

**Гувернер
и претседавач
на Советот на Народната банка
на Република Северна Македонија
д-р Анита Ангеловска-Бежоска**